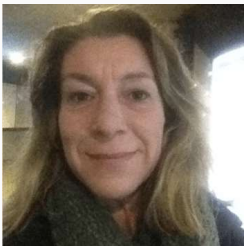


Anna Juuls ‘Penge & Bacon’: Ingen indrømmer noget – og dermed alt



Anna Juul. Fotograf: Fryd Frydendahl.



Isabella Mieke-Renard 08.04.2022

LITTERATUR // ANMELDELSE – Rolig, rolig, jeg spoiler ikke handlingen ved først at forklare titlen. Den er *catchy*, og jeg var selv så nysgerrig. *Bacon og penge?* Det er to insekter, vandrende pinde, med stor personlighed, der ind imellem afgør jeg-fortællerens dilemmaer under natlige konversationer. Det lyder *weird*, men virker ikke *weird*. Bogen, I skal høre om her, er også *weird* og så alligevel ikke.

Jeg har respekt for denne her bog. Egentlig ikke for dens – til tider tvivlsomme – litterære kvaliteter – det er ikke en STOR roman med stort – men selve romanideen tager jeg hatten af for som et fascinerende øjebliksbillede af samtiden. Skulle man have “*pitchet*” dette set-up, hvilket forfatteren så har gjort hos et af Danmarks største forlag, ville mange producenter være løbet skrigende bort. “En knaldroman om kedsomhed” er Anna Juuls egen beskrivelse. Det er en ret skør og vild ambition. At høre om andres kedsomhed er ofte lige så kedeligt som at høre om andres drømme natten før.

Lidt info om forfatteren giver måske forklaringen på, hvorfor bogen er alt andet end kedelig eller socialrealistisk eller konform. Anna Juul leger insisterende med form og genre. Hun er uddannet fra Filmskolen som manuskriptforfatter, var fast (skrivende og optrædende) på Den Korte Radioavis i det hedengangne Radio24Syv, poster stadig på Instagram med sit alter ego Veronika Katinka, som lagde navn til hendes forrige udgivelse, den satiriske digtroman *Jeg bruger min krop som et møbel*.

Jeg blev i bogens sidste del vildt imponeret over Anjas psykotiske mentale *breakdown*: 11 siders rant uden punktummer.

Og det var med vilje ikke Anna, men Veronika, der gav lange dagbladsinterviews, da den udkom. Senere skrev hun tv-serien *Min kamp til DR3*, hvor hun spillede hovedrollen som kikset *wannabee*-kunstner, der efterlignede (og i den grad udstillede) de kendte succesfulde kunstnere, hun misundte. Nå nej, hende Veronika misundte. *Oder was?* Nu skriver Anna Juul i hvert fald for første gang en roman i *eget navn*.

Lockdown

Det satiriske tidsbillede og fortællingens *set-up*, jeg før roste, er et ungt ægtepar, der sammen lever en "egoisttilværelse", hver tirsdag står på østers og analsex, og de keder-sig-som-i-aldrig.

Tit mødes de med venner, de egentlig ikke kan lide. Inden vi ved noget særligt om dem, rammes Danmark af et omfattende klima-*lockdown* for at mindske CO₂-aftrykket. Alle butikker lukkes, staten bringer grøntsagskasser og komfortabelt hørtøj ud til borgere, der i nød risikerer sult og kulde. Farvel til kontakt med sundhedsvæsenet, Internettet, mobiltelefoner, al strøm.

Befolkningen beordres til at udvise "klimasind". Der er bøder, hvis man taler om vejret, og forvilder man sig ud, venter der tanks på gaderne: Militær advarer med megafoner befolkningen om ikke at bryde reglerne eller anholder fluks folk. Glem alt om surdej, at købe ny hund eller sommerhus eller Phillip Faber med fællessang. TV-sammenhold kræver strøm. Vi møder her corona gange 100.



Anna Juul – Penge & Bacon. PR-foto.

Hvad laver romanens to hovedpersoner, der er i slutningen af tyverne? Anja syr normalt kostumer til DR's PigeKor, hun spiller på sin naivitet – "men ingen ved det helt" – har elendig hukommelse, men er god til at opfinde egne minder. I årevis har hun helt droppet at sove. Det, hun ved mest om, er, hvad hun i hvert fald ikke er:

Aldrig selvmodsigende, konfliktsøgende eller i underskud af *instant* selvtillid – i egne øjne. Hun kigger “udad aldrig indad.”

Anders laver noget med IT. Han er så “nem at forstå, fordi han altid taler kort og i overtekst og aldrig med indforstået undertekst”.

Men nu, under den totale isolation, møder vi dem i en “parforholdssituation i fire dele”, som undertitlen lyder. Bogen lever og forklares nok bedst ved citater. Der er masser af skønne sjove konklusioner fra Anjas u-selvsikre, men ivrigt selvbekræftende *statements* og skjulte antydninger om uerklæret smerte.

Ingen af dem indrømmer noget – og dermed alt. Deres ensomhed og sorg og famlende søgen efter identitet, unge som de er, blev i mine øjne romanens bedste kapitler

For eksempel: ”Far kommer forbi med klejner, som Mor har kogt i ensomhed”. ”Det er vildt nok at være det eneste ikke-ensomme menneske i verden”. ”Jeg spiser sjældent grøntsager på et mere generelt plan, jeg synes, at grøntsager smager af pik, og jeg har aldrig nydt at have en pik i munden”.

Om en flirt fortæller hun os: ”Vilhelm karakteriserer sig selv som et ’spændende’ menneske og spændende mennesker er jeg lidt træt af”. Eller denne tørre, lettere irriterede konstatering: ”Jeg skulle sy et nyt kostume inden dagens udgang, hvilket jeg da også gjorde, bevares, det er jo ikke ligefrem *rocket science* at være syerske, hvilket der faktisk ikke er noget, der er, bortset fra faktisk *rocket science*”.

Apati, vanvid, max

Bogens skildring af et vanvittigt klima-*lockdown* og den omsiggribende klaustrofobi og desperation beskrives med ret præcis autenticitet.

Man keder sig sammen med parret, der tror, de aldrig har kedet sig før. Man genkender rastløsheden og manglen på initiativ. Uden spor *input* løber alle tør for samtale, kærlighed, kildevand eller ej. På et tidspunkt går Anja decideret i cirkler i lejligheden og tæller lameller i loftet: ”Der er så 71, det kommer hverken bag på mig eller ikke bag på mig, det er mere sådan en konstatering, jeg tæller efter tre gange”.

Hun har ellers læst meget damebladsfeminisme, hvor “alenetid” gav løfte om personlig afklaring og ikke kedsomhed. Så når nedlukningen en dag slutter, vil hun kun ”købe al den narko, jeg kan sniffe, lave kontanthævninger, der ender i Luksusfældens diverse-kategori, jeg vil miste mit parforhold, jeg vil gå i hundene, jeg vil dø af narko, det er min drøm i dette øjeblik, jeg vil have mere max”.

Anna Juuls præcise og sarkastiske blik på det unge pars apati og begyndende vanvid, hvor tankemylder og selvovervejelser får uønsket tid og plads, er til tider

bevægende. Ingen af dem indrømmer noget – og dermed alt. Deres ensomhed og sorg og famlende søgen efter identitet, unge som de er, blev i mine øjne romanens bedste kapitler.

Tungen lige i munden

SÅ kommer balladen. Bogstaveligt talt på bogens kommende mange sider med vanvid og paranoia og mordfantasier, som er morsomme, ja, som i en *sitcom*, men ikke holder kadencen i forhold til bogens lovende *set-up*.

Som læser fik jeg undervejs gradvist lov til at gennemskue Anjas sårbarhed og dybe ensomhed, at hun konstant lyver som fortæller, og jeg var midt i en lidt pirrende tvivl, om hun var elskelig eller usympatisk. Og om Anders ville vise sig, vatpik eller ej, at have fat i den lange ende og en mere moden udholdenhed i krisen.

Jeg blev i bogens sidste del vildt imponeret over Anjas psykotiske mentale *breakdown*: 11 siders *rant* uden punktummer. En rablende vanvittig, men alligevel ikke spor vanvittig reaktion på fem måneders afbrydelse af dagligt liv. En psykosebeskrivelse, der vil og kan noget.

Det tragikomiske eller *underfundige* kræver, at mesteren bag holder tungen lige i munden. Det er aldrig fuldendt, hvis man kun tør række tunge

Efter det mister pointerne terræn, eller måske mistede jeg bare interessen. Deres teatraliske (sjove!) meget lange kamp om liv eller død, kom ikke ind under huden på mig. *Somehow* blev deres skæbne ikke vedkommende. Undskyld Anja, undskyld Anders, undskyld Anna Juul.

Som romanforfatter har Anna Juul befriet sig selv (sikkert også en kamp?) fra sit alter ego, den kære narcissist og megaloman med pseudonymet Veronika Katinka. Så langt så godt. Mer' af det. Bliv ved med at lege og ikke mindst lede efter en form, der *matcher* det sceniske, dialogiske og superhumoristiske talent enhver læser af *Bacon & Penge* vil nyde.

Det tragikomiske eller *underfundige* kræver, at mesteren bag holder tungen lige i munden. Det er aldrig fuldendt, hvis man kun tør række tunge. Jeg bilder mig ind, at de talende vandrende pinde, Bacon & Penge, ville mene det samme.

PENGE & BACON

Forfatter: Anna Juul

Forlag: Lindhardt og Ringhof

270 sider. Udkom 8. april 2022

Anna Juulsabella Mieke-RenardLindhardt & RinghofPenge & Bacon



Isabella Mieke-Renard

Isabella Mieke-Renard er journalist og forfatter. Hun er tidligere studievært på Kanal 2, TV2, DR1 og DR2. Hun bor i kollektiv i Halsnæs og trives udenfor rampelyset. Tæt på hav og fjord og Danmarks største sø.